

בס"ד קונטרס קראתיו דברי חלומות רשימת דברים שנתגלו לי בעזה"י בחלום הלילה ממה שעלה בזכרוני.

מלבד איזה דברים כתבתים במקומות אחרים בקונטרסיי אגב גררא. וחבל על דאבדין ומשתכחין כמה ד"ת שחלמתי ולא רשמתים בשעתם אחר הקיצי משנתי ונשכחו ממני.

והש"י יתן חלקנו בתורתו וישים חלקנו בין תלמידים העוסקים בתורה לשמה ומה שנוסף במחשבתי בשעת כתיבה כתבתי מוקף: [א] בימי חורפי ליל ג' כ"ב כסלו תר"ה כך מצאתי רשום אצלי בעלה א' שרשמתי כפי הנראה אז בו בפרק] חלם לי על פסוק ואיבה אשית וגו' ובין זרעה דייק לשון זרעה ולא זרע האדם דאי' כל החיות נושכות ושוברות עצם ונחש נושך ואינו שובר עצם רק מקלקל הבשר ואי' בנידה (לא).

(אשה מזרעת אודם שממנו בשר ואיש מזריע לובן שממנו עצמות. וע"כ האיבה רק בין זרעה לא במה שמזרע האיש: [ב] עוד מזמן הנזכר שנה וירח הנזכר ליל א' כ"ז כסלו.

על לשון הספרי (תצא) אין שלום יוצא מתוך מריבה שראיתי בכתבי א"א הגאון ז"ל בדרושו אז איזה דרוש ע"ז וחלם לי דהפי' הפשוט דיש פעמים מריבה כענין (ב"ב כא. קנאת סופרים תרבה חכמה.

ומחלוקת לש"ש שהיא לטובה ואפשר שיצמח ממנה דברים טובים [אך בשמו"ר פ' ל' אי' אין דבר טוב ואין שלום יוצא מתוך מריבה ע"כ] אבל זה הטוב של שלום [שהוא חיבור השלימות וכלי המחזיק ברכה שא"א ליחיד להיות שלם בכל רק ע"י שהם באחדות אז יש חבור כל השלימות ושלום שרשו שלם ותוס' הו' מורה בכ"מ על החבור] א"א שיצא ממריבה אף שהיא טובה ולש"ש: [ג] חלם לי [בהיותי באיזביצא] שהיו מגלין לי איזה דברים משורש נשמתי ובכלל הדברים היו אומרים לי כי הדור של משיח יהי' אותם הנפשות עצמן של דור המדבר [ומשיח נשמת משרע"ה כנז' ברע"מ (זח"ג רמז ב)] והם עצמן אותן הנפשות של דור המבול דגם משרע"ה הי' שם כדאי' בזהר (ח"ג רטז ב) וכמ"ש בחולין קל"ט ב' בשגם גימ' משה] ואז השחיתו דרכם וחטא זה נקרא בספרים חטאת נעורים וכ"א בהם כי יצר וגו' מנעוריו ותיקנו זה בדור המדבר והי' נקרא אז חסד נעורים [כנודע בסוד תאות אדם חסדו] כמ"ש זכרתי לך חסד נעורייך.

והדור של משיח יהי' בסוד תתחדש כנשר נעורייכי שיהי' ג"כ אותו הדור של חסד נעורים שיתחדש שנית. ע"כ תורף הדברים מה שאני זוכר עדיין: [ד] פעם אחת ביו"ט ראשון של פסח חלם לי פי' לשון ההגדה אני הוא ולא אחר.

ר"ל דרגא דאני שהוא מדרגה היותר תחתונה סוד השכינה [השוכן בתוך הלכבות דבנ"י עד שיכול לומר בשם ה' לשון אני] כנודע. הוא עצמו דרגא דהוא שהוא מדרגה היותר עליונה הנעלמת סוד כ"ע [ובזוה"ק פ' קרח קע"ח רע"ב הוא דא עתיקא.

שלמעלה מקומת אדם והשגתו בחכמה שבמוחו דע"ז א' במופלא ממך וגו' כידוע] ואינו דבר אחר רק הכל אחד [וכד"ש בתיקונים (סו' תיקון סט) דמאן דנטיל מלכות בלא ט' ספירות או ט' ספירות בלא מלכותהו מקצץ בנטיעות או כופר בעיקר והמכוון לענין דיציאת מצרים שהי' במורא גדול זו גילוי שכינה הי' ההמשכה מריש כל דרגין שורש

הנעלם ששם דבוקים הנפשות דישראל בשרשן בסוד תפילין שבראש דמארי עלמא דכתיב בהו מי כעמך ישראל וגו' כמ"ש בברכות (ו).

(וסוד קשר של תפילין שהראהו הקב"ה למשרע"ה כשאמר לו וראית את אחורי ואכ"מ [האריך]: [ה] במוצש"ק של פ' שמות תזכ"ר חלם לי שחכם א' הי' דורש ומדקדק ע"פ ואכלת ושבעת השמרו לכם פן יפתה וגו' הסמיכות וגם הלשון יפתה דמשמע ממילא [שהי"ל לומר תפתו בלבבכם] ואמר שכבר דקדקו בספרים ע"ז והוא הי' אומר איזה תירוץ ע"ז שאיני זוכר.

ואני הייתי משיב ע"ז בזה הלשון מי שטעם טעם יראת חטא מימיו ונכנס בדרכי החסידות יודע כי התחלת החסידות לקדש אכילתו שיהי' בקדושה וכמ"ש בתדב"א רבא [פ' כ"ו והובא בתוס' כתובות ק"ד א'] עד שאדם מתפלל כן הוא הלשון בתוס' אבל בתדב"א ר' אי' ואם לא זכה אדם לבקש רחמים על ד"ת כו' מ"מ יבקש רחמים כו' על ד"ת שיכנסו לתוך מעיו יתפלל על אכילה ושתי' [יתירה].

כן הוא לשון התדב"א ר' ובתו' אי' מעדנים] שלא יכנס לתוך מעיו והיינו שלא בקדושה רק הכל בקדושה כדרכי שנקרא רבינו הקדוש כי לא נהנה מעוה"ז כו' אף שא' בע"ז (יא. ע"ש בתוס') דלא פסקה מעל שלחנו צנון וחזרת רק שהי' הכל בקדושה] כי השביעה מתאות אכילה שלא בקדושה גוררת עון כמ"ש בברכות (לב).

(מלי כריסי זני בישי וכמש"נ פן תאכל ושבעת וגו' ורם לבבך ושכחת וגו'. וזהו השמרו לכם באכילה ושביעה שיהי' בקדושה פן אם לא יהי' בקדושה יפתה עי"ז ממילא הלב [וכנודע בסוד האכילה כשאין מעלה הניצוצות שבאוכל יוכלו ח"ו לקלקלו ולהחטיאן] וסרתם וגו' והוא מפורש כן בפירש"י במקומו בחומש ע"כ מה שנשאר רשום עדיין במחשבתי בהקיצו משנתי: [ו] ליל ג' פ' ב' שבט.

חלם לי עמ"ש סנהדרין (ס"ה ב') אמר לו תוב לעפרך דדקדק מזה בתשו' ח"צ (סי' צג) שאין בו תועלת לצרפו לדבר שבקדושה. אין מוכרח די"ל דהי' ירא שלא יהי' נעשה מזיק לבריות כשיגדל קצת ואז אפי' העושהו יהי' קשה לו ג"כ להחזירו לעפרו כי יוכל להזיק גם לו וכמו שסיפר בשאילת יעבץ ח"ב (סי' פ"ב) מאותו הנוצר ע"י זקיננו מהר"א בע"ש.

וע"כ אין להשהות ברי' כזה אלא לבראו לצורך הדבר שצריך לו דמסתמא הא דשדרי' לקמי' דר"ז הי' לצורך איזה דבר כמוס שלא נתפרש בתלמוד שהי' ההכרח לשלוח עד"ז ברי' כזה] ולהחזירו מיד אח"כ לעפרו. ומה"ט א' שם אח"כ בר"ח ור"א דברו עגלא תלתא אי' דהי' בע"ש ובתרשב"א (סי' תי"ג) דקדק ע"ז וכתב טעם וי"ל דנראה דגם זה בכלל מעשה נסים שאסור ליהנות מהם כדאי' בתענית (כד:): רק לצורך מצוה י"ל דשרי והם היו עניים כי הם רב חנינא ורב אושעיא הנז' בפ' ע"פ (קי"ג רע"ב) שהיו אושכפי לא רבי חנינא ור"א תלמידי רבי (ועי' קרבן מנחה למהר"י חאגיז ס"ס שצ"ה) ולא הי' להם לצורך שבת ואכלי לי' בסעודת שבת וע"כ עשו בע"ש [ובלאה"נ כל הכנות לשבת יש לעשות בע"ש כמ"ש ביום הששי והכינו וכידוע] דאי עבדי מקודם הי' גדל עד שבת ונעשה מזיק והיו צריכים להחזירו לעפרו.

והי' נ"ל דהי' צריך ג"כ לעשות בו מום מקודם שלא יהי' ראוי לקרבן דאל"כ אין להחזירו לעפרו כיון דיש בו תועלת דראוי להקרבה (כך הי' נראה לי בחלום בפשיטות דחזי להקרבה ואם הי' כן יש מקום קצת בזמן שבהמ"ק קיים מיהת דאפשר להקריבו לאסור ההחזרה לעפרו משום בל תשחית כיון דחזי לאיזה דבר וכמו שהי' פשוט בעיני בחלומי אלא דא"כ גם הטלת מום יאסר רק יקריבוהו אבל האמת נ"ל עתה פשוט שזה מכלל הדברים בטלים שא"א לחלום בלעדם דוודאי פסול להקרבה דכתיב כי יולד וכי היכי דממעטי' מזה יוצא דופן ה"ה וכ"ש זה דלא נולד מבטן אם כלל וכ"ש למ"ש בשל"ה פ' וישב דאין צריך שחיטה וע"ש ג"כ דאין בו איסור חלב ודם ע"ש וע"כ דאין קרב ע"ג המזבח.

ובעיקר דינו דהח"צ נ"ל דחיי' הנזכר טובה ובחלומי הי' נ"ל פשוט הדין דלא כותי' ודחזי לדבר שבקדושה. ונראה דאפשר לקיים זה ומ"ש בשאלת יעבץ שם דלא עדיף מחרש שאינו שומע ואינו מדבר וכן הוא בברכי יוסף או"ח סי' נ"ה.

אין מוכרח דחרש לאו בר דעת הוא כמו קטן דאדם נוצר בלא דעת רק כשגדל בא לו הדעת וזה שאינו שומע ואינו מדבר אם הוא בתולדה לפי שאין למד דעת מבנ"א ואם נתחרש אח"כ הוא לפי שנולד בו חסרון במוח אין בו דעת. אבל זה שנוצר בקומתו כאדם גדול י"ל דיש בו ג"כ דעת כבגדול ואע"פ שאינו שומע ואינו מדבר י"ל דאינו מחסרון במוחו ודעתו ושלא יהי' בו דעת.

ואף שכ' בחס"ל עין יעקב נהר ל' דאין לו נשמה ורוח ממללא רק רוח הבהמית וע"כ מותר להרגו כבהמה ע"ש וכ"ה במהרש"א בח"א בסנהדרין שם. י"ל דמ"מ אינו כבהמה בדמות אדם שהרי הוא נוצר בספר יצירה ע"ד יצירת האדם ולא ע"ד יצירת הבהמה.

אלא דנשמת חיים דויפח באפיו שהיא הרוח ממללא ע"י שהוא חלק אלוה ממעל זה אין יכולים לתת בו אבל מ"מ לא גרע מעכו"ם דג"כ אין לו חלק אלוה ממעל ואע"פ שיכול לדבר היינו בלשונו ואין זה קרוי דבור. דע"כ אמרו (מד"ר בלק) דעכו"ם המדבר בלה"ק לשונו סרוח כי אין לו רוח ממללא האמיתי רק כעין צפצופי עופות וכמו הנחש קודם החטא שהי' יכול לדבר אף דלא הי' בו נשמת חיים והוא מצד הסט"א וקומת אדם בליעל וזה הנוצר בקדושה ע"י ס' יצירה אין יכולים להכניס בו הדבור מצד הסט"א ורוח ממללא דקדושה ג"כ א"א וע"כ אין מדבר [ולפ"ז אפשר לומר דהוא שומע ולא כדפשיטא להו] וא"כ לא דמי לבהמה רק לעכו"ם.

ואפי' תאמר דגם ב"נ רשאי להרגו ואינו נהרג עליו י"ל דהיינו מגזירת הכתוב דהאדם באדם כמ"ש בתשו' ח"צ שם אבל מ"מ לענין דעת שפיר י"ל דיש לו כמו דנקרא העכו"ם בר דעת אלא דאדעתא דנפשי' קעביד וכמ"ש בגיטין כ"ג א'. ואין לומר דלעולם הדעת תלוי בדבור והעכו"ם כמו שדבורו מצד הקלי' כן דעתו וזה פי' אדעתא דנפשי' עביד ולא מהני דעתו לגט ודבר של מצוה ובגולם כמו שאין לו דבור מטעם הנזכר כך אין לו דעת.

דזה אינו דהרי שם בגיטין פירש"י שמא כו' הרי דרק מספק פסלינן דעתו לגט ובתוס' שם כתב דדעתו סתם ודע"כ כשר למילה אף דצריך לשמה ע"ש. ועוד דאין הדעת תלוי

בדבור לבד כלל זהרי אלם יש לו דעת ואפי' אלם בתולדה אפשר דשומע וא"כ אפשר דהאי נמי חשיב בר דעת.

אלא די"ל מטעם אחר דהא מ"מ לאו בר חיוב מצות הוא וא"כ אפי' תאמר דקרינן בי בני ישראל מטעמו דהח"צ שם דהוא מעשה ידיו ש"צ מ"מ נראה דאין להטיל עליו חובת מצות מטעם זה ולומר דכל מ"ש בתורה דבר אל בני"י יהי' גם הוא בכלל כיון דאין בו נשמת חיים והשאר נפש לעוה"ב לשכר ועונש וא"כ איך נצרפו לדבר שבקדושה כיון דהוא לאו בר חיובא.

ואפשר לומר מ"מ לענין עשרה לברהמ"ז אם יכול לאכול דמצרפין קטן מצרפין גם אותו ואפשר דג"כ יודע למי מברכין וצ"ב ואכ"מ להאריך יותר]: [ז] ליל ועש"ק יתרו. חלם לי דהאבות שקיימו כל התורה כולה עד שלא ניתנה היינו רק לכתחילה מה דאפשר לקיים.

ובזה לא קשה איעקב שנשא ב' אחיות כי רחל כבר נתקדשה לו בשכר פעולה להסוברים אומן קונה בשבח כלי [ולהט"ז סי' כ"ח דאין צריך אמירה חדשה אח"כ רק באמירה הקודמת סגי והיתה אז קטנה וזכה אבי' בקדושי' וז"ש הוא תנאי] ונתקדשה ע"י אעבדך וגו' ויעקב דחשדו לרמאי שימסור לו שפחה א' [דחשדו לרמאי יותר וגם י"ל דלא חשד את לאה שתרמאנו רק שיקח שפחה רמאית כמותו] ולא רצה לעשות בעילתו בעילת זנות מספק חשב לקדשה בביאה [וי"ל דפרוטה לא הי' לו משלו שאינו דלבן.

ובשטר י"ל דלא רצה לבן דהוא חשב לרמאות ועל מ"ש אעבדך יאמר דחזר בו אח"כ קודם שהתחיל בעבודה משא"כ כשיקדשה עכשיו בשטר לפני עדים דתהי' קנוי' וא"כ י"ל גם אם לא חש לרמאות רצה לקדש רחל שנית ג"כ לצאת ידי הסוברים דאין יכול לקדש בשכר פעולה. וי"ל זה טעם לשון ואבואה אלי' דאפי' קל שבקלים כו' רק רצה לייחד עדי קידושין] ונמצא נתקדשה לו לאה וקודם מ"ת דקדושין תופסין באחותה הרי שניהם מקודשות לו.

ובדיעבד לא חש לגרש אחת מאחר שכבר קנוי' לו ועדיין לא ניתנה תורה [ועוד דאיסורא איכא לגרש אשתו ראשונה ושניהם קרוים אצלו ראשונה זו באירוסין וזו בנשואין לחוש אף דיעבד וחלם לי עוד הרבה מו"מ בענין זה ונשכח ממני יתר הדברים: [ח] ליל א' דחוה"מ פסח הגידו לי בחלום ענין מ"ש (תקו"ז תי' יג וש"מ) משה מלגאו יעקב מלבר. כי שורש יעקב מדת האמת וזהו עצמיותו. והלבוש למדת האמת הוא מדת התמימות דבזה הי' מצויין לכל וניכר ונודע כמ"ש ויעקב איש תם.

ובכל דבר יש פנימיות וחיצוניות הפנימיות הוא עיקר הדבר כמות שהוא והחיצוניות הוא התפשטות הדבר לענינים החוציים שא"א להתגלות בהם כמות שהוא בפנימיותו רק בענין אחר ולפעמים אפי' בהיפך ממה שהוא באמת. ומכל מקום על האמת הכל אחד עם הפנימיות רק שזה הוא מצד החיצוניות א"א להתגלות דבר זה בחיצונים וע"פ חוץ בענין אחר ומ"מ הוא הוא ודא ודא חדא] ופנימיות התמימות הוא ההנהגה בתום שזהו עצם ענין התמימות שהוא ההנהגה ע"ד האמת כפיו כן לבו ואין יודע לרמות].

ופעמים יש שא"א להתנהג בתמימות הפשוט דעם עקש תתפל כתיב וכדרך שעשה יעקב עם לבן וכמ"ש (מגילה יג:) אחיו אני ברמאות ויעקב אע"ה ששרשו מדת האמת והתמימות הגמור הי' ממולא בה גם בחיצוניותו עד שאפי' מנהגיו עם לבן במקלות ברמאות לא יצא ג"כ מלבר ממדת תמימותו בזה כלל [וזהו שורש קדושת זרעו אחריו זרע ישראל שאין בו פסולת כלל שאפי' יוצא לבר ועושה מה שעושה לא יצא משורש נקודת האמת ליעקב כלל וכמ"ש (שבת פט:) דיהיו חטאיכם כשנים הללו סדורות ובאות מששת ימי בראשית] ומשרע"ה ג"כ ממדה זו [דאמת שהוא שורש התורה דכתיב בה אמת ונק' תורת אמת וזכה ונק' ע"ש תורת משה.

והלבוש להשגת אמיתות התורה הוא התמימות להיות תמים עם ה' דתומת ישרים תנחם וכמ"ש בפ' רע"ק אנן דסגינן בתמימותא כו'] אבל רק בפנימיות [דהנהגת התורה הוא להיות מוגדר כפי מצותי' ושלא לצאת מלבר כלל] היינו להתנהג בתמימות בפעל גמור בכל דבר לא בענין אחר כלל ע"כ מה שאני זוכר: [ט] ליל ש"ק תצא ברכו"ת.

חלם לי פי' מ"ש (שבת קנו רע"ב) דקאי צדק במערב אהדרנא לי' למזרח כי ישראל נמשלו לכוכבים נגד כל אחד יש כוכב ברקיע [וכן הוא בתיקונים תי' כ"ח על סע"א (בד' מנטובה ובד"ח בהקדמה א' ד"ה קם סבא) דצדיקייא ככוכבים וכל א' אית לי' כוכב] וכפי השתלמות הנפש כן הוא הארת אותו כוכב ואברהם אע"ה ראש אומה הישראלית כוכבו הוא כוכב המזהיר הנראה בכל לילה ראשון לכל הכוכבים בסמוך ללבנה ומאיר ביותר כידוע ולאותו כוכב קראו צדק [ע"ש אברהם אע"ה שדרשו עליו בב"ר (פ' מט) קרא דאהבת צדק וכן פשטי' דקרא מי העיר ממזרח צדק שפירשו בו על אברהם אבינו קרי לא"א צדק ועל שמו קראו כן גם לכוכבו כי מה שנא' מונה מספר לכוכבים לכולם שמות יקרא היינו בשם הראוי לו לפי כוחו הנמשך מאור הנפש מא' בנ"י שהוא כנגדו.

ולפיכך אין שום אדם יכול לקרוא שמות לכוכבים רק הש"י] ועד שלא נשלם אאע"ה בתכלית שלימותו ולא זכה עדיין ללידת יצחק ולהיו' אב לאומה הישראלית ושיהי' ההשתלשלו' ממנו לא הי' אותו כוכב מאיר ומזהיר כלל בתחילה להיות ראש לכוכבים ולא ניכר אורו רק בסוף הלילה סמוך לשקיעת הלבנה [כי כבר התחיל להאיר מצד אור עצמו אבל הי' עדיין בתכלית הקוטן וההעלם] וזהו דקאי במערב ששם הלבנה שוקעת בסוף הלילה.

ומזה הבין דהוא ערירי ואין שום השתלשלות נמשך ממנו ואחריו. ואמר לו מהדרנ' למזרח שהוא בתחילת הזריחה דאדרבא אתה ראש לכל השתלשלות אומה הישראלית וראשון לכל הכוכבים.

וזה כשנשלם וזכה ללידת יצחק והשתלשלות האומה ממנו אז התחיל להזריח אותו כוכב מיד בתחילת הלילה במזרח כמו שהוא היום: [י] ליל ב' וישב בברכו"ת. על מה שמתפללין נוס' האר"י וצדיקים הגדולים המכוונים בתפלתן.

יש לתת טעם ע"ז וכנודע מ"ש במכתב שבסוף ספר נועם אלימלך. אבל לא כל אחד זוכה לזה רק הטעם דיש לנו להתפלל בנוסח שמתפללין בו אותן שהש"י חפץ לשמוע תפלתן וכמש"נ תפלת ישרים רצונו.

ומאחר שרצונו ית' בתפלת הצדיקים המתפללים בנוסח זה הרי אותו נוסח חשוב ומרוצה ומקובל לפניו ע"י תפלת אותן המכוונים לבן בתפלתן. וע"כ אחריהם כל א' ימשוך להתפלל הנוסח שידענו שמרוצה לפניו ית': [יא] ליל ג' ויגש.

מ"ש בתורה (פ' ויצא) דברי בני לבן לקח יעקב את כל אשר לאבינו ומאשר לאבינו עשה וגו' וכן דברי לבן והצאן צאני וכל אשר אתה רואה לי וגו' לכאורה הם דברי שקרים בעלמא וכמו שהוכיחו יעקב דלא לקח משלו מאומה ובשכר פעולתו זכה באותו צאן שהתנה עמו מתחלת לידתו ואח"כ שלח ה' ברכה בשלו.

ומה טעם שתזכיר התורה דברי הבלים וכזבים שלהם דתורה שהיא תורת אמת לא שייך שתזכיר דברי שקר של בנ"א [ואף במה שאמר הבנות בנותי והבנים בני יש לדקדק להסוברים דאבות יצאו מכלל בן נח א"כ גם האמהות כגר שנתגייר דקטן שנולד ואין קרוים עוד בנות לבן ולא בניהם בני בנותיו שיהיו כבניו.

וגם על דברי יעקב ויצל אלהים את מקנה אביכם ויתן לי. וכן דברי האמהות כל העושר אשר הציל אלהים מאבינו לנו וגו' יל"ד על מה קראו זה הצלה והפרשה משל לבן והרי הוא זכה בו בשכר פעולתו כפי תנאו ככל פועל ושליו הוא] אבל בזה רמוז הידוע דרק א"י הוא נחלת ה' לישראל ושם מקבלים השפע מהש"י אבל חו"ל הוא תחת יד השרים אשר חלק ה' לכל העמים שכל שר משפיע לאומתו וישראל שבחו"ל למקבלים רק התמצית מהם ומה שיונקים מהם ואף הנפשות דבנ"י הנולדים בחו"ל אף שהם ממקום קדוש יצאו מ"מ עוברים דרך מעבר הקלי' של האומה ההוא ומתלבשי' בלבוש הקלי' ההוא.

ורק כשיבואו לא"י יפשטנו מעליו וכמבואר בחס"ל מעין ג' (נהר י"ד עש"ב וראיתי אותן דברים שם לפני השינה בלילה קודמת וגם באותה לילה לפני השינה הסתכלתי בענינים ההם בס' ההוא שם). ולפי שעדיין לא הגיעו אז לא"י ולבן ה' שורש כח הקלי' של אומות ארם [דע"כ נקרא הארמי] ע"כ אמר הבנות בנותי והבנים בני מצד אותו הלבוש דקלי' שלו שהיו מלובשים בו עד שלא הגיעו לא"י.

וכן הצאן צאני כי כל השפע שהגיע ליעקב בארם ושר של אותו מלכות הוא רק מה שלקח מלבן שעיקר השפע ה' אותו השר משפיע רק ללבן. ואם אפי' בנפשות יש לבוש דקלי' כ"ש בנכסים שקונה שם דכולו מכח השפעת שר האומה.

ואע"פ שהפרישו הש"י מחלק רע דלבן ושרו ונתנו ליעקב מ"מ אינו אלא מה שלקח וקלט ממנו וע"כ לא אמר שקר שהוא מאשר לאביהם ושהכל שלו דכל זמן שלא נכנס לארץ עדיין ה' הכל מלובש בכח הקלי' שלו ונראה דהרכוש שרכש בחו"ל אף בבואו לא"י לא יתפשט ממנו הקלי' לגמרי ולהיות כאלו רכשו בא"י ואינו דומה לגוף האדם עצמו ונפשו שעיקרו ממקום קדוש והקלי' הם רק לבוש משא"כ במה שרכש שם דעיקרו אלא ע"י השפעת השר שהוא כח הקלי' של האומה ואע"פ שהש"י הפרישו מהם והוא זכה בו ומצד שנעשה קנינו דישראל מתפשטת עליו כח הקדושה דשם בעליו הישראל.

מ"מ אין כח הקלילי נעקרת ממנו לגמרי גם כבואו לא"י. וע"כ אז"ל (ב"ר פ' ק' וש"מ) דיעקב אע"ה נתן כל מה דרכש בבית לבן לעשו בעד חלקו במערה ואמר אין נכסי חו"ל כדאי לי כי ממקום הטינופת באו ולמקום הטינופת ילכו.

ורק הועילו לו לדחות על ידם טענת עשו מחלק המערה שזהו שלו באמת ואכ"מ להאריך יותר: [יב] מוצש"ק יתרו דמ"ש (יומא עה.) (במנ שמתהפך לכל הטעמים היינו גוף המן שאכלו ישראל.

אבל מה שאז"ל (מכילתא בשלח ויסע פ' ד) דעזים וצבאים היו אוכלין ממנו ואו"ה טועמין מבשרן טעם מן בהם הי' נרגש רק עצם טעם מן המפורש בתורה כצפיחית בדבש ותו לא דהטעם הבלוע בבשרן לא הי' עוד מתהפך וע"כ יכלו גם או"ה לטעמו. ולכן לא קשה מה דאי' דהערב רב לא יכלו לטעום מהמן היינו הטעמים שהוא משתנה דזהו עיקר שינוי המן משאר כל מאכלים וניכר שהוא לחם מהשמים ולא מהארץ שאין דוגמתו בארץ כלל ודבר זה אין שייך אלא לישראל שהם יכלו לאכול לחם כזה.

אבל הערב רב אף דג"כ מסתמא ניזונו במדבר מהמן והם שאמרו נפשנו קצה בלחם הקלוקל שכל התרעומות הי' התחלה מהם עכ"פ והרוב הכל מהם. ולפי שהם הרגישו בו רק טעם אחד פשוט וע"כ קצו ברגילותו ועי' זוה"ק תשא קצ"א ב' דקרא אכריז בני ישראל אכלו את המן ולא הע"ר ומ"מ אי' שם דאכלו מתמצית וממה דיהבין לון ישראל ע"ש וי"ל ג"כ כמ"ש]: [יג] ליל ש"ק פ' בראשית תרל"ב.

חלם לי דמ"ש בב"ר [פ' מו] ע"פ והיה תמים למטרונא כו' אין בכך פסולת אלא צפורן אצבע קטנה גדול קמעא העבירו ובטל המום. זהו באברהם אע"ה שהי' [תחלה לגרים כמ"ש בחגיגה ג' א' והי' עדיין ערל עדשנימול והי' הפסולת בדבר המחובר לגוף עצמו דצפורן אע"פ שהוא חוץ לגוף ויכולין לגזזו מ"מ הוא מכלל הגוף עצמו.

אבל בנ"י דאפי' ערלים נקראו מולים כמ"ש בנדרים (ל"א ב') אין בהם עוד פסולת מחובר לעצם גופם כלל. רק הפסולת שלהם כבטן המליאה ומעלה סרחון וכשנפנה ויצא הפסולת המסריח מקרב גופן עבר המום.

ואין שום פסולת וסרחון בבנ"י מעצמיותם רק דא' יש בקרב גופם המסריח ובקרבתם כח הדוחה לדחותו ולהוציאו בע"כ מגופו ויסור הסרחון [והמשל מכוון שמצד אחד טינופת זו גרוע דהוא בפנימיותו וגם שמסריח הרבה עד שא"א לעמוד אצלו וגורם ח"ו לשכינה שתסתלק. אבל מ"מ הכל לא מצד עצמיותו דאישי יהודי וכמ"ש סנהדרין מ"ד רע"א היינו דאמרי אסא דקאי ביני חילפי כו' ע"ש דחטאי בנ"י הם דברים שמבחוץ הסובב לעצמיותו כקוצים הסובבים לשושנה וטבע עצמיותו לדחותו בע"כ ובקל הסרחון סר ויוצא ממנו]: [יד] מוצש"ק בראשית א' דר"ח חשוון.

נדמה לי שהוא ר"ה וציוו לי לילך להגיד איזה דבר לפני העם קודם התקיעות ואמרתי אגיד להם רק הפסוק תקעו וגו' שמצות היום בשופר והוא בכסא ליום חגיגת עתה ביום החג הוא מכוסה ונעלם ואין אתנו יודע טעמו וסודו של דבר שיהי' מאיר נוכח עינינו כי חוק לישראל הוא שניתן לבנ"י דרך חוק וגזירה בלא טעם רק אלהים הבין דרכה.

ומשפט שהוא דבר שיש לו טעם וסברא הוא לאלהי יעקב דאצלו קרוי מצוה זו משפט אבל אצלינו הוא בגדר חוק שטעמו בכסא ונעלם. אבל הוא רק עתה ביום החג ואחר שקיימנו מצות החג והתקיעות המצוה עצמה היא נר המאירה לנו לעמוד על טעמה וסודה ולהאיר במעמקי הלב [כי עיקר המצות דמברכין אשר קדשנו במצותיו וצונו להכניס קדושה בלב כל מצוה קדושה מיוחדת כפי אור דאותה מצוה.

מצות שופר מביאה יראה בלב וכמ"ש אם יתקע וגו' ועם לא יחרדו. וזהו עיקר המבוקש מאיש הישראלי וכמ"ש מה ה' וגו' כ"א ליראה ונא' סוף דבר הכל וגו' האלהים ירא וגו' כי זה כל האדם.

וע"כ מצוה זו בר"ה להכניס היראה בלב על כל ימות השנה וזהו הרגשת אור המצוה כאשר טועם בלבו מהקדושה שמכנסת בלב זהו שהטעם והטעימה גלוי בלב. וזהו משפט עד"ש בברכות (סא:) צדיקים יצ"ט שופטן.

וחוק הוא גזירה שאין להרהר אף שאין לו שום הרגשה בלב מה טעם וטעימת קדושה בלב מזה כי מסתמא הוא במעמקים ובהעלם שלא בהתגלות לכו ואין הוא עצמו מרגיש ובזה יש חילוק בין המצות דיש שכל אחד מרגיש וטועם בלבו אור הקדושה הנכנס ללבו בעשייתה. ויש שנעלם אצל רוב בני"א זולת אצל יחידים כמשרע"ה שטעם טעימת כל המצות בלבו כמ"ש (מ"ר ות' חקת) לך אני מגלה טעמי פרה ולאחרים חוקה דע"כ נקרא איש האלהים וכן כל אחד כפי מדריגתו אבל ברוב בני"י הוא דרך חוק ומצות שופר בר"ה עצמו אין הקדושה מתגלית בלב עדיין והוא בכסא רק אח"כ היא פועלת בהתגלות לכו.

וכל מחשבות של יראת שמים הבאים ללב האדם בכל ימות השנה הכל מקיום מצות שופר בר"ה ואכ"מ להאריך יותר]: [טו] ליל ש"ק מקץ. דכל גדולת ומלוכת יוסף באדר כי הוא חדשו כידוע דע"כ פעמים ב' אדרי"ן כמו יוסף פעמים ב' שבטים ויהושע בן נון מלך הראשון מזרעא דיוסף מלך באדר [כי ז' באדר מת משרע"ה הואז מלך אחריו יהושע] אבל דוד מזרעא דיהודה מלך בניסן שהוא נגד שבט יהודה ובריש ר"ה ילפינן דלמלכים מונין מניסן ממלכות שלמה וכן כל נצחונותיו במלחמותיו בניסן כמ"ש לתשובת השנה לעת צאת המלכים ע"ש ברש"י שמצוי בשדה והוא בחודש האביב.

וכן יהי' לעתיד משיח בן יוסף באדר ומשיח בן דוד בניסן [דבו עתידין ליגאל גאולה השלימה ובאדר הוא מחיית עמלק הקודמת לשלימות השם והכסא המתגלה בגאולה השלימה שאינו נופל אלא ביד זרעא דיוסף שהוא הלהבה לשרוף את בית עשו ומשיח בן יוסף הוא יהי' הנלחם עם עמלק וזהו הזמן באדר ואחר מחייתו יזכה לשם שלם שהוא דרגא דיהודה דנקרא כולו על שמו של הקב"ה משא"כ ביוסף רק ג' אותיות וכמ"ש בסוטה (י:) וזהו כל זמן שעדיין אין השם שלם]: [טז] ש"ק במדבר.

כפ' וישלח וילך ראובן וגו' ויהיו בני יעקב שנים עשר דייקא אז [וזהו הפעם הראשון שנמנה מספר השבטים יחד ולא נזכר מקודם מספרם יחד] כי כל זמן שלא יצא החסרון שהי' בו לפעל במעשה לא הי' אפשר למנותו בכלל השבטים מפני החסרון שיש בו בכח ומי יודע עד היכן הוא מגיע ואולי ח"ו ידחה עי"ז כשיצא לפעל דכל חטא גם קודם שהוא

בפעל ישנו בכח שהוא מוכן לזה וכמש"נ באליאב כי מאסתיהו וגו' ואז"ל (פסחים סו): מפני כעסו על שחרה אפו בדוד.

וזה הי' אח"כ רק דאח"כ הי' היציאה לפעל וכבר הי' חסרון זה בו בכח מקודם] ואחר שיצא לפעל ונתברר דאינו חסרון אלא בדבר קל וכמ"ש (שבת נה:) כל האומר ראובן חטא אינו אלא טועה רק שלמעלתו הגדולה מעלה עליו הכתוב כאלו חטא דסביביו נשערה מאוד ולגבי דידי' נחשב לחטא וחסרון] ואף על זה החטא הקל הי' עסוק בשקו ותעניתו ושב בתשובה שלימה כאלו הי' חטא חמור.

ובזה נתבררה מעלתו השלימה שאין בו חסרון וע"כ אז דייקא נשלם מנין הי"ב שבטים שיהי' נמנה עמהם: [יז] ליל ש"ק בא הברכו"ת. ואדם ביקר בל ילין נמשל כבהמות נדמו.

שהמיתה נקרא לינה כמשז"ל (סוטה כא: ואבות פ"ו) ע"פ בשכבך תשמור עליך בקבר והקיצות וגו' בעוה"ב [וכן נקרא בירוש' ומד' המיתה בכל מקום בלשון שינה כד דמך ר' פלוני ועי' בירוש' פ"ב דחגיגה ובמד' רות ע"פ ליני הלילה על אחר בקבר] ויש אדם שזכה לכבוד ויקר בעוה"ז שהכל חרדים לקראתו ועוסקים במלאכתו להזמין לו פרנסתו ולשמשו ולכבדו בכל מיני כבוד ויקר אבל אם לא ילין יקר זה עמו גם בקבר ואחר מיתה להיות גם שם המלאכים והנשמות חרדים לקראת בואו ועוסקים בכבודו ויקרו כבעוה"ז.

אין היקר דעוה"ז אלא נמשל כבהמות שג"כ פרנסתם וכל צרכיהם מעופף להם ע"י הבעלים המשתדלים בצרכיהם וממנים עליהם רועה לרעותם במרעה טוב ושמן וכיוצא ואין זה קרוי כבוד ויקר להם כלל [וע"כ א' (שבת סג.) (למיימינים בה אורך ימים כו' ר"ל שהעושר והכבוד יהי' לאורך ימים וכל חיי עוה"ז אין אורך ימים בהם כלל שאפי' אלף שנים יחי' אחר שעברו אין זכרון למה שעבר אם הי' שנה א' או אלף ואין נקרא אריכות ימים אלא לעולם שכולו ארוך.

וזהו חיים שאל ממך נתת לו אורך ימים עולם ועד וכשילין כבודו עמו גם בקבר עד שיקיץ לתחה"מ זהו לאורך ימים עולם ועד]: [יח] ליל ועש"ק תזריע כ' למב"י. לך דוד ועמך בן ישי.

כי בחירת דודהיתה מצד מעלת עצמו וגם מצד אביו וכמבואר מלשון הכתוב כי ראיתי בבניו לי מלך דמבואר דהבחירה למלך הי' באחד מבניו של ישי דוקא [כי הוא הי' הצדיק יסו"ע שלא חטא מעולם כמשז"ל בשבת (נה:) דמת בעטיו של נחש ומהיסוד בא מלכות] וכאמרם ז"ל (פסחים סו:) ע"פ כי מאסתיהו מכלל דהוי חזי משמע דתחלת הבחירה באחד מבני ישי כי האב זוכה לבנו כו' [וכ"א בתדב"א (סא"ר פ' כ) על הרבה שבאו בזכות אבותם ועל הרוב גם זכות אבותם מסייעתם.

וכ"א (שבת שם) בעמרם אבי משרע"ה דמד' שמתו בעטיו של נחש וע"כ יצא ממנו משרע"ה. ורק אברהם אע"ה שנקרא אב לכל העולם כולו כי הוא האב והראשון שאין לפניו ולא בא בזכות אבותיו וע"כ נקרא תחלה לגרים בחגיגה ג' א'] ושואל שהי' שונאו וידע ממעלתו חשב דהכל מצד אביו לבד וע"כ קראו רק בן ישי מדוע לא בא בן ישי.

בוחר אתה לבן ישי לכולכם יתן בן ישי. בכרת בני עם בן ישי וכדומה שתלה כל מעלתו כמה שהוא בן ישי לבד.

אבל באמת הי' לו ב' המעלות ע"כ עמשא אמר לו שניהם [ואמר לשון לך דוד שבזה הוא נבדל מכל א' ואין דומה לו כלל ע"כ אמר לך שהם שייכים לו כעבד לאדונו אבל לשון עמך משמע שמחוברים ודומים לו וזהו מצד מעלת בן ישי דגם אחיו כן ואינו מיוחד בזה מכל האדם ואפשר להיות דומה לו וגם עמשא הוא בן בתו של ישי כמשז"ל (שבת שם) וע"כ אמר לשון עמך בזה]: [יט] ליל ש"ק האזינו וברכו"ת נשכח ממני כל הענין בהקיצו רק תמצית דבר אחד שאמרו לי בשם אחד קדוש.

דלעתיד לבוא יהי' שבת ג' ימים וכן ט' באב יהי' ג' ימים [ותיכף בהקיצו משנתי אז בעוד ליל עלה במחשבתי [ועי' ברית מנוחה די"ח רע"ג מענין ג' שבתות ובדף י"ט ע"א ע"ש] הכונה לג' עולמות בי"ע שבכל א' יש ז' ימי הבנין. כי כל עולם נברא בו' ימי המעשה ויום הז' יום השבת כי בו שבת משא"כ עולם אצילות שנאצל ולא נברא שהוא למעלה מהבריאה ולמעלה מהזמן ובאדם ג' חלקי נר"נ שבמוח ולב ואברי המעשה [שכחם מהדם הוא הנפש] הם מבי"ע כידוע (תקו"ז תי"ו) והם מלובשים בגוף האדם עצמו אבל הנשמה לנשמה והוא חי' יחידה שבאצילות הוא למעלה מהקומה בסוד מקיף כידוע.

וכאשר האדם שלם בכל חלקי נר"נ בתכלית השלימות בלי שום פגם זוכה להשיג קדושת ג' ימי השבתות שבעולמות בי"ע וזהו תכלית השלימות כי בו שבת וגו' ואלמלי זכה אדה"ר שלא חטא ונכנס לקדושת יום השבת בלא חטא היו כל העולמות בשלימותן כי הי' קומתו מסוף עולם ועד סופו (חגיגה יב).

(היינו בכל העולמות כולם הוא כולל כולם ע"י קומת נפשו כל עולם העשי' ורוחו ביצירה ונשמתו בבריאה והי' אותו שבת היום שכולו שבת דלעת"ל. אלא שהחטא גרם וצריכים להמתין לזה עד אלף הז'.

ואלמלי שמרו ישראל ב' שבתות היו נגאלין (שבת קיח:) י"ל הכונה כי עיקר עבודת האדם הוא במעשה בפעל באברים שבהם פעולת כל המצות ואזהרות שבתורה וכל החטאים מתייחסין לנפש נפש כי תחטא כי תחטא הוא במעשה דשם בעולם העשי' הרע גובר כידוע. וגם במדות שבלב ששם משכן הרוח שביצירה ששם טוב ורע שקולים כידוע כי שם משכן ב' היצרים לב חכם לימינו ולב כסיל לשמאלו כמשז"ל וכשאדם זוכה להשלים הנפש ורוח וזוכה לב' שבתות אלו דיצירה ועשי' אז ממילא זוכה גם לנשמה שבבריאה כי שם הטוב מרובה כידוע ואין צריך יגיעת אדם כ"כ וכמ"ש נשמה שנתתבי טהורה היא וגו' ומיד נגאלין וזוכין לביאת המשיח שהוא הבא לתקן חטא אדה"ר ולזכות לנר"נ בתכלית השלימות שאז יזכה לג' שבתות.

ולפי שקדושת השבת קבועה וקיימת מששת ימי בראשית מצד הש"י בלא השתדלות אדם רק האדם צריך שיהי' מוכן לקבל הקדושה ע"כ יוכל להשיג כל א' בפ"ע ונחשב לג' ימים משא"כ יו"ט דישראל מקדשי שהוא הקדושה שמצד השתדלות אדם ואצלו ומצידו כולם כלולים יחד והנפש הוא מלבוש לרוח ורוח לנשמה ודברים אלו ארוכים ואכמ"ל.

ולכן דוקא שבת יהי לעתיד ג' ימים וכן ט' באב שיהי אז לששון ולשמחה הקדושה שיהי בו אז שיהי יו"ט אינו מצד ישראל דמקדשי שהרי הם אדרבא חטאו וגרמו שיהי אותו יום יום פורעניות רק לעתיד שיהי חטאיכם כשנים הללו שסדורות ובאות מששת ימי בראשית כמ"ש בשבת פ"ט ב' דאז כשלג ילבינו ויתהפכו לזכיות עי"ז שכך הי' רצון הש"י משימ"ב שיהי כן.

ונמצא עיקר הקדושה בו רק מה שכך הי' רצון הש"י בתחלת הבריאה והוא הקדושה דקבוע וקיימא כקדושת השבת אלא שאינה מתגלית אלא לעתיד אחר התיקון שאינו בהתגלות בעוה"ז כשבת שבו שבת וגו' רק זה הוא קדושת יום השבת הגנוזה גם בו' ימי המעשה המתגלית לאחר התשובה והתיקון לכל החטאים.

וזה יהי קדושת יום ט' באב לעת"ל וע"כ גם הוא יהי ג' ימים היינו שישגו בו הקדושה בכל חלקי נר"נ שבאדם שהוא קדושת היום ההוא בכל הג' עולמות בי"ע וזהו ג' ימים כנ"ל כך נפל במחשבותי אז בלילה בהקיצתי לקיים דברי החלום הנז' להיות יציבא מילתא ומהימן פשרי' וע"כ רשמתי הנה]: [כ] ליל מוצש"ק וישלח.

כי היום שהאדם נולד בו אז הוא בתוקף מזלו ואין לו לירא באותו יום בכל שנה משום דבר שיורע מזלו אז. ומ"ש בקידושין (לח).

(דצדיקים מתים ביום שנולד היינו לפי שאצלם המיתה היא התרוממות מזלו ומעלתו שפושט לבוש שק הגופני ולובש חלוקא דרבנן הרוחני ליכנס לעולמות העליונים למעלה עליונה ליהנות מזיו השכינה. וכמו שביום לידתו ירד לעוה"ז לתוספות מעלה שע"י עבודתו בעוה"ז בתורה ומצות ומעש"ט הוא מגיע למעלה עליונה יותר ממה שהי' קודם.

כן ביום המיתה מגיע למעלה עליונה עוד יותר דטוב יום המות מיום הולדו וע"כ הם מתים ביום לידתם דהוא יום התרוממות מזלם. אבל מי שאין צדיקים שאין המיתה מיד בימו התרוממות מעלה [שאע"פ שסוף שיגיעו למעלות בעד תורה ומצות שעשו כיון דמ"מ צריכים מקודם לקבל עונש ג"כ וחיבוט הקבר וצער מיתה א"כ יום המיתה עצמו צער גדול ואתרע מזלי' הוא להם וכלשון רז"ל בכ"ד ולא התרוממות] אין להם לירא ביום לידתם מן המיתה.

ובהקיצתי עלה במחשבותי שאפשר לומר דהא בהא דתליא ורק לצדיקים שלידתם גרם להם התרוממות מעלה ע"כ יום הלידה הוא תוקף מזלם משא"כ מי שאין יציאתו מן העולם בלא חטא כביאתו לעולם דנמצא נוח הי' לו יותר שלא נברא והי' נקי מהחטא משנברא. לזה אין יום הלידה התרוממות מזלו כלל וא"כ גם הוא יש לו לירא מהמיתה ג"כ בימו שגם לידתו הי' לו השפלה ממדריגתו הקודמת ולא התרוממות.

אלא שי"ל זהו ברשעים גמורים שנוח שנהפך שלייתם על פיהם ולא נוצרו. אבל הבינונים נהי דמצד החטאים קלקל עוד בלידתו מ"מ אחר שיקבל עונש על החטאים ויצטרף ויתלבן מהם יש לו שכר הרבה מתורה ומצות שסיגל בעוה"ז שיגיע בו למעלה עליונה שפיר הוי אצלו יום הלידה התרוממות ותוקף מזלו ולא ימות אז.

ואף דגם מיתתו מצד זהיש בה מעלה שיגיע למעלה עליונה מ"מ יום המיתה עצמו מיתה צער הוא לו כנ"ל]. עוד בלילה הנ"ל דהמגלה רזין וסודות שאין ראוי לגלותן עונשו

להתגלגל ולהיות בגלגול ב' שיכור דנכנס יין יצא סוד ע"כ תמצית הדברים שאני זוכר: [כא] ליל מוצש"ק בשלח נסתפקתי בחלום הלילה בהא דיבמות ל"ז א' בספק בן ט' לראשון ספק בן ז' ליבם דולד א' כשר והב' ספק ממזר היכי דחזינן דולד ראשון צניטי ומעלי והב' מקטפלי ידיע ובמעלליו מינקותו שהוא עז פנים כרובן של ממזירים הן המורדים והפושעים.

אי סמכינן ע"ז לדינא להחזיקו עי"ז כממזר ודאי ומסברא הי' נראה פשוט דלא סמכינן דטובי עזי פנים יש בעולם דלאו ממזירים ובעקבתא דמשיח חוצפא סגי וכן טובי רשעים דזורו מרחם יש. ואף דהם בני אב ואם אחד אם הראשון בן יבם יעקב ועשו יוכיחו והם תאומים ובני אב ואם צדיקים גמורים וכ"ש שאין תאומים ובאינשי דעלמא ואולי הב' מבני ט' מדות דנדרים כ' ב' וכיוצא.

אלא שיש לעיין לכאורה בעובדא דר' בנאה בב"ב נ"ח א' שסמך על אומדנא להחזיק העזי פנים לממזירים גם לענין ממון וצ"ל אע"ג דבממון לא אזלינן בתר חזקה היינו להוציא ממוחזק. אלא די"ל שם הי' ודאי ט' מהם ממזירים וכאן מי יימר דאיכא ממזר.

אך בלא"ה התם כיון דהאב ציוה שהא' ירש ולא פירש מי ע"כ סמך על חכמת הב"ד שיבררו הדבר בחכמתם. וגם י"ל דדמיה להא דכתובות פ"ה ב' נכסי לטובי' ואתו ב' טובי' דשודא דדייני לפירש"י שם לאמוד דעת המת ע"ש.

ושוב ראיתי ברשב"מ ב"ב שם כתב כמ"ש ע"ש בד"ה לחד כו' שיבררו ב"ד ובד"ה אמר כו' ויפה דן ר' בנאה דלא שייך הכא אלא שודא כו' יעו"ש. אלא דלא ידעתי למה ארכבה אתרי רוכשי ומייתי ראי' לשודא דדייני מהא דכתובות הנז' ולפמ"ש תחלה דהי' כונתו לאיזה שיבררו ב"ד א"כ פשיטא דלב"ד לברר כפי דעתם וסברתם דלא נביאים הם לידע לאיזה כיון והוא עצמו לא ידע ואמר סתם שא"א לשום אדם לידע וע"כ מסר הדבר לב"ד.

והם שהלשינו שמפיק ממונא מאינשי בלא סהדי ובלא מידי לה"ר בעלמא אמרו עליו ולא אפוקי ממונא הוא כלל דהרי האב אמר בהדיא רק לחד והדבר שקול וגם ע"כ הי' כונתו כן. ובהוא דכתובות הוא ידע לאיזה טובי' כיון וי"ל דשכח ולא אסיק אדעתיה אז בחליו מטובי' האחר שיצטרך לסמן את זה להבדילו ואין ראי' דמסר לב"ד ומ"מ א' בזה שודא דדייני וזהו רבותא דאצטריך לאשמועינן התם אבל האי דהכא פשוט דהרי מסר הדבר לב"ד וע"כ מבואר בד' ככל מ"ש.

ולכאורה מיני' ראי' להיפך דאי לאו דהדין בזה שודא דדייני לא יפה דן ולא סמכינן אאומד הנז'. ומיהו י"ל שאני שם דאינו עזות כ"כ דהרי ר' בנאה ציום לעשות כן וברשות ב"ד עבדי ואפשר גם הכשר יעשה כן ומ"ש ברד"ה חבוטו שהממזרים עזי פנים יחבוטו היינו דהם ודאי יעשו משא"כ הכשר אולי לא ירצה אף דמצוה ואז יסמוך ע"ז וכמו שהי' והוא רק שודא בעלמא וליכא אומדנא גמורה]: [כב] ליל ש"ק שלח ובברכו"ת.

כי יבין מלך כנען שהוא לבדו הי' מהכנענים שהשאיר הקב"ה אחר כיבוש יהושע בן נון שלחץ לישראל [דשאר לוחציהם בימי השופטים היו משאר אומות ארם ומואב ומדין ועמון ופלשתים] הי' בקליפה ובזה לעומת זה שעשה האלהים נגד יהושע בן נון בקדושה

[כי הוא הי' בסוד היסוד דקדושהמזרעא דיוסף דצדיקים ירשו ארץ והוא שורש משיח בן יוסף הנלחם וכובש לאומות ואלו זכו אז שהי' כובש הכל ולא הי' צריך דוד המע"ה הבא אחריו ללחום ולכבוש עוד הי' הוא משיח בן יוסף ותיכף אחריו דוד המע"ה משיח בן דוד בונה הבית הקיים לעד אלא שהחטאים גרמו שלא נשלם עדיין תיקון היסוד לגמרי ביומו אף דמל בני"י שנית והוא הפריעה שניתנה ליהושע [כמ"ש יבמות עא סע"ב ופרדר"א פ' כט) היינו התגלות קדושת היסוד דבנ"י.

ומקודם ביציאת מצרים אז"ל ג"כ (שהש"ר פר' א פ' יב) דמשה הי' מוהל ואהרן פורע ויהושע משקה שהי' צריך לחברו עמהם. וכן במלחמת עמלק שחתך ערלותיהם כו' (מד"ת תצא סי' י).

ובמרגלים לפי שברית הלשון נגד ברית המעור וחשש משרע"ה אולי יגרמו קלקול כ"כ לתפוס גם יהושע במצודתם ויקולקל ח"ו שלא היו יכולים ליכנס אז לארץ ע"כ ביקש עליו רחמים י"ה יושיעך כו' והוסיף הי' בשמו שרומז על החכמה כי קלקול היסוד בא רק ע"י שטות כמ"ש (סוטה ג.) אין אדם עובר עבירה אא"כ נכנס בו רוח שטות וכן בברית הלשון מוציא דבה הוא כסיל וכ"א במד' (שלח) אמרגלים כסילים היו ושולח דברים ביד כסיל.

וכמו בימי עזרא גרם החטא דנשים נכריות כמ"ש בברכות ד' א' (וכמ"ש זה"ק שמות ז א) כן בכבוש יהושע כמ"ש שופטים ג' ויקחו את בנותיהם וגו' ואת בנותיהם וגו' וזה גרם שלא יכול יהושע בן נון לתקן היסוד לגמרי בשלימות דע"כ לא זכה לבנים וא' (פסחים קי"ט:) דע"כ לא יברך בכוס של ברכה לעתיד כי זה קצת פגם בשורשו שלא תיקן עדיין כל ישראל שבדורו שהם התפשטות ענפיו בקדושת הברית לגמרי ועי"ז נתעורר אח"כ קליפת יבין שמלך בחצור ששם הי' משכן קליפה זו דיסוד דטומאה הסובבת על הפרי והקדושה והוא בגימ' ש"ד חסר י' משם הקדוש המורה על מדת היסוד כנודע וכמ"ש דאות י' מורה חכמה שע"ז הוא קדושת היסוד.

והטומאה מלך זקן וכסיל ואשת כסילות הומי' לפתאים ונער חסר לב כמ"ש במשלי. וכבר נתבאר במק"א ג"כ כי רוחין וש"ל הם תפארת יסוד מלכות דקליפה ושדין ביסוד דקלי' וזהו שדין יהודאין הנז' בזוה"ק והם הנוצרים מטפי קרי של יהודאין ואנשים גדולים [כד"ש בעירובין (יח:) באדה"ר] שראו לאונסן.

וזהו ששרף יהושע לחצור כמ"ש יהושע י"א דאותה לבד שרף ואז"ל (בר"ר פ' פא) דכך נצטוה משרע"ה וידוע דבשריפת המקום נשרפו כל הקליפות אשר שם וזה טעם שריפת עיר הנדחת. וע"כ נצטוה לשרוף ולבער מהעולם שורש קלי' היסוד ובזה הי' תיקון השלם.

אלמלא גרם החטא אח"כ (ע' זח"ב ג' ע"ב) וחזרו הכנענים להתגבר בחצור שהיא חצר הטומאה וסוד חצר מות שמזה מקור המיתה ועטיו של נחש בזוהמא שהטיל והכל יורדין על עסקי הנם כמשז"ל (עירובין יט.) והו' הוא היסוד דקדושה ששלט האדם בליעל באדם דקדושה לפי שעה לרע לו כי סוף להוציא בלעו מפיו.

והמליכו שם מלך והמלך ידוע שבו שורש כל הקלי' שבאותו מלכות] וסימן לד' אותיות שמו כי אותיות יב"ן הוא ר"ת של הקדושה דיהושע ב"נ [והוא הי' במילוי יהושע ע"ש הישועה די"ה יושיעו וכן ע"ש הבינה וכמ"ש ברמב"ן על התורה (פ' תשא לג) דע"כ נקרא בכל מקום בן נון הב' בחירק לרמז על בינתו היתירה דבינה לבא שהוא היפך לבב הזונה] לרמז שהי' זלעו"ז ואות הי' הוא הני"ק [של החכמה שהיפך השטות שבלע והעלימו] שקלט ע"י חטאי ישראל שעיי"ז הי' לו כח וחיות וממשלהויעי"ז לחץ בנ"י בחזקה ואז"ל (ויק"ר פ' ז וש"מ) בחירופין וגידופין [שזהו טומאת ברית הלשון שנגד ברית המעור ומפלתו בסיסרא ע"י יעל דכרע שכב וגו' כמשאז"ל (נזיר כג):].

ע"ד מפלת המן ע"י לקיחת אסתר לאחשורוש כי ידוע כאשר אין הדור זכאי אז דודי שלח ידו מן החור והקב"ה ממתיק המר במר שכאשר מראה שיש בעשיית חטא כזה דבר גדול ג"כ ועבירה לשמה הגדול כמצוה שלא לשמה (כמ"ש שם) ועיי"ז נעשים החטאים כשנים וכשלג כמ"ש במק"א וניצוחו ע"י דבורה אשה נביאה שהיא תיקנה קדושת היסוד דנוק' וברק היסוד דזכורא דע"כ נקראת לפידות ע"ד בית יוסף להבה שצריך להיות לפיד אש דקדושה שהוא אש אוכלת אש דיצר הבוער כתנור בוערה מאופה וחכמות נשים בנתה ביתה להוציא עיי"ז בלעו הוא היו"ד מפיו ועיי"ז נפתח פיהם לומר שירה קדושת הלשון היפך חירופין וגידופין שלו]: [כג] ליל שבת חזון שנת ברו"ב ההודאוו"ת כי אחד קדוש הי' אומר דלא שייך כלל הרגש חיות אלא במקום שיש מציאות מיתה [והוא עד"ש הרע מבחין את הטוב] ואני הוספתי דע"כ התורה שהיא מקור החיים וכמשז"ל (שוח"ט מז' ה) הדברות של חיים לא ניתנו למה"ש ואז"ל (שם וזה"ק שמות ג א) דאמר להם מה כתיב בה אדם כי ימות באהל.

ורז"ל דרשו בכ"מ לשון אהל על אהלי תורה כמו ברכות ט"ז רע"א אהלים לנחלים ובחלק ק"ה ב' ע"פ מה טובו אוהליך וכן ע"פ זה עצמו בברכות ס"ג ב' ושם י"ל גם משום רישי' דזאת התורה. ועפ"י מ"ש י"ל דר"ל דע"י אדם כי ימות עיי"ז זוכה לזאת התורה ולישב באהלי תורה] כלום מיתה יש ביניכם.

והיינו כיון דאין בכם מיתה אין בכם מציאות הרגש חיות ג"כ וע"כ אין לכם שייכות עם התורה שהוא הרגשת החיות של מקור החיים וישראל דבוקים באלהים חיים שהוא חי העולמים מקור החיות של כל העולמות ולכן קוב"ה ואורייתא וישראל חד ע"כ יש שייכות בהם הרגש חיות גם לעתיד כשיבולע המות לנצח כי מחיצתן יהי' לפנים ממחיצת מה"ש כמשז"ל (ירושלמי סו"פ ו' דשבת) ע"פ כעת יאמר וגו' שהם הדבוקים בו ית' ידעו מה פעל.

ומצד הזה יהי' בהם אז ההרגשה אף שלא יהי' גם אצלם מציאות ההיפך. וכמו ששמעתי על לשון התיקונים אנת הוא חכים ולא בחכמה ידיעא מבין ולא בבינה ידיעא כי החכמה הוא ידיעת השכל שבמוח ובינה הוא הרגשת הלב ומלאכים יש בהם ידיעה מצד החכמה שהש"י משפיע בהם אבל אין להם הרגשת הלב [והיינו כמ"ש כי לא שייך הרגשה בשום דבר בלב אלא ע"י מציאות ההיפוך ג"כ בלב והמלאכים אינם בעלי בחירה וע"כ נקראים קיימא שהם קבועים וקיימים כפי מה שבראם הש"י ואין בהם שינוי וכן החכמה קבוע וקיימא בהם כל אחד כפי מה שהש"י השפיע בו בבריאתו ואין זה קרוי אלא ידיעה

וחכמה ולא בינה והרגשה בלב] וישראל יש להם [רק] בינה שהיא ההרגשה שבלב [וכל חכמתם נמשכה מצד הרגשת לבם וע"כ מורגל בתלמוד לשון אליבא דר' פלוני ושמעתי שהוא לשון לב שכל אחד אמר כל דבר הלכה רק כפי הרגשת לבו.

וכ"א בסנהדרין ל"ה סע"א ליבא דאינשי אינשי וזהו חכמה תתאה חכמת שלמה המע"ה שהיא חכמת התושבע"פ הנובע מלב חכמי ישראל שע"ז א' ב"ב י"ב א' דחכם עדיף מנביא מקרא דנביא לבב חכמה שע"י החכמה שבלבם ששם הוא ההרגשהומשם נובע חכמתם היא עדיפא מנבואה שהוא בראי' כמ"ש דלנביא יקרא לפנים הרואה והוא שמואל רבן של כל הנביאים וכן חזון ישע"י וגד החוזה וכדומה.

וכן בחכמה שבלב נא' ולבי ראה הרבה חכמה כי מה שמרגיש בלב הוא כמו שרואה בעיניו וכן במ"ת בתושב"כ אף שהוא נתונה מן השמים נא' וכל העם רואים את הקולות שהיו רואים את הנשמע דשמיעה הוא הידיעה שבמוח הדבר ששומע אבל ראי' הוא ע"י ההרגשה שבלב. וזהו עיקר מ"ת לישראל שיהי' נבלע בלבם וכמ"ש כתבם על לוח לבך ולעתיד נאמר ועל לבם אכתבנה ונא' מי יתן והי' לבבם זה להם וגו' דרחמנא לבא לבד בעי כמ"ש סנהדרין ק"ו ב'.

ועיקר מתן תורה הי' ללבבות דבנ"י וכמ"ש בדב"ר (פ' ברכה) כל מי שיש בו יר"ש כל התורה וכל החכמה נתונים בלבו ויר"ש עיקרו בהרגשת הלב כמ"ש ביומא ע"ב ב' ע"פ ולב אין. וע"כ נק' תורת משה דלגבי' יראה מלתא זוטרתא כמ"ש ברכות ל"ג סע"ב והוא בסוד הדעת כידוע המחבר חכמה ובינה שאע"פ שהוא חכמת הש"י נותן התורה מ"מ אינו מושגת לבנ"י אלא בהרגש הלב שהוא הבינה שמבין מעצמו וזה שכתב רש"י פ' תשא דדעת הוא רוח"ק שזהו נבואת החכמים כמ"ש הרמב"ן ב"ב שם דמה שמכוין בחכמת לבו אל האמת זהו שפע רוח"ק הנובע מקודש העליון וחכמה העליונה דע"כ אמרו בב"ר (פ' יז) נובלות חכמה העליונה תורה ואכ"מ להאריך יותר בזה] והקב"ה כולל שניהם אבל חכמתו הוא אינו בחכמה ידיעה היינו כמו כל חכם שיוודע בחכמה והחכמה דבר נבדל מהחכם שהוא משיג החכמה ואצל הש"י כולו חד כי הוא היודע כו' (רמב"ם פ"ב מה' יסוה"ת ה' י) וזהו חכם ולא בחכמה וכן מבין ולא בבינה היינו שיש בו הרגשה כמו לבנ"א אבל לא בבינה כדרך המבין בבינה שהוא בא מורגש מצד ההעלם וההיפך שהי' לו מקודם ועתה מבין ומזה בא ההרגש.

ואצל הקב"ה לא שייך כלל זה רק אצל הנפרדים. אבל אצלו הכל ביחוד ובעצם וע"כ מה שהוא מבין אינו בבינה וכדרך הרגשת בנ"א ע"י בינת הלב.

ע"כ מה ששמעתי תורף דבריו עם. הוספת ביאור והרחבת דבריו כפי מה שנ"ל ולעת"ל יהי' הרגשתם מעין הרגשת הש"י ולא בבינה ואצל המלאכים לא יהי' התחדשות והשתנות אז ג"כ והם רק חכמים בחכמה והכל מטעם הנ"ל לפי שאין בהם מציאות ההיפך.

ועד"ז שמעתי כי אין הרגשת אור קדושה מבהיק אלא במקום שיש מציאות ההיפך. ואמר סיפור סמך לזה מא' קדוש מפורסם למשמש ברוה"ק שהי' אומר ברוח קדשו על יין שמראין לו זה כשר וזה אסור ופעם אחת טעו והביאו בקבוק של מי דבש שסברו

שהוא יין והראו לו ואמר שאין רואה בו שום איסור אבל גם אור הכשרות אין מבהיק בו כבכשרים והוא עצמו לא ידע הענין ואולי חשב שיש בו איזה ענין שאין אוסר מדינא רק ממדת חסידות וכיוצא.

ואח"כ נודע שהי' מי דבש ואמר דמאחר דלא שייך בו כלל איסור אין בו ע"י כשרותו אור מבהיק במה שהוא כשר כמו שיש באותו שיש בו מציאות איסור והוא אינו איסור רק כשר]: [כד] ליל ש"ק תזריע שנת והברכו"ת. כי ג' דפורענותא שמפטירין דברי ושמעו וחזון הוא תוכחות הנביאים לתקן הפגמים שפגמו בדבור ושמיעה וראי' שע"ז הי' החורבן.

ונגד זה בפסח שהוא זמן גאולהאלו הג' נתקנו. וע"כ קורין בשבת חוה"מ ראה אתה אומר אלי ומפטירין העצמות היבשות שמעו והוא תיקון הראי' והשמיעה ובז' של פסח קורין השירה ומפטירין וידבר דוד את דברי השירה הוא תיקון הדבור: [כה] מוצש"ק מקץ ה' דחנוכה ברכת"י ב"ו.

כי י"ג שבטים שעם מנשה ואפרים הם נגד י"ג מידות של רחמים כי כל אחד יש לו ענין קדושה (של דביקות בהש"י דהזבק במדותיו כמ"ש בסוטה יד.) [בפ"ע שיש בו משרשו.

וכל א' כלול מב' (כי הם זרע יעקב קו האמצעי הכלול מחסד וגבורה וכל דבר יש בו ע"כ ב' קצוות אלו וקו אמצעי הוא המחברן ומאחדן להתנהג בכל קצה במקום הראוי לו ולא לנטות לצד אחד ביותר רק להיות הכל בשיווי וכל דבר כפי הצורך וזהו דרך הממוצע] ונגד כ"ו כי לעולם חסדו החסדים שהשפיע הש"י בעולמו [ע"י הקדושות שבשבטי י"ה שהוא שורש הקדושות דישאל שבשבילם הי' כל הבריאה.

ובפ' ע"פ (ק"ח.) () אמרו דהם נגד כ"ו דור שעד מתן תורה שנהג העולם בחסדו כי במ"ת נתקדשה כל האומה ישראלית ונתפשטו כל קדושת השבטים כולם בכל אחד מישראל בפרט בהתגלות והם עיקר העולם.

ומקודם בכל דור ודאי היו ג"כ צדיקים או עכ"פ צדיק א' יסוד עולם שעליו העולם הי' עומד ומתקיים רק שזה הי' בחסדו מה שהש"י הי' שולח איזה ני"ק בכל דור לצורך קיום העולם כפי הראוי לאותו דור קדושה אחד מאותן כ"ו קדושות שזכו אח"כ ישראל במ"ת לכולם. וט' כל"ח הראשונים הם החסדים ושרשי הקדושות דקביעא וקיימא בבריאת עולם שהוא מצד הש"י לבד.

והעשירי הוא למכה מצרים שזהו התחלת בנין אומה ישראלית ביציאת מצרים ע"י צעקתם להש"י. וזהו נגד דור המבול ונח שהוא הא' שנא' בו צדיק תמים וצדיק לפני שהתחיל בהשתדלותו להיות יסוד עולם.

ודור המבול א' בזוה"ק (ח"ג רטז רע"ב) שהי' ראוי להיות אז מ"ת וכ"א בחולין (קלט ב) בשגם זה משה כי כבר התחיל התעוררות בנין כנס"י והתחלות התגלות אותם הני"ק בעולם אלא שנשקעו אז עדיין בעמקי הקליפות עד שאבדו במבול ובאה אח"כ לגלות מצרים כידוע שהם מאותם הנפשות. ואח"כ יוצא ישראל מתוכם התגלות שם ישראל הוא בשם בן נח שהוא הא' שייחד הקב"ה שמו עליו שאמר הכתוב עליו אלהי שם וכן

עבר תלמידו וחבירו בדומה לו שנז' בכ"מ ביהמ"ד של שם ועבר ויעקב אע"ה למד אצלם כי בהם כבר הי' בהעלם ניי"ק משורש ישראל שנתגלה ביעקב וע"כ נגדו הוא והעביר ישראל בתוכו ג"כ נז' שם ישראל מה שלא נזכר בשאר כגון למוליך עמו לא אמר למוליך ישראל ובקי"ס אז הי' ההתגלות דראי' שראתה שפחה על הים וכו' (מכילתא וזה"ק בשלח).

שזכו לה אח"כ במ"ת בקנין כמ"ש במק"א וע"כ א' (ב"ר סו"פ לז) נביא גדול הי' עבר שקרא שם בנו פלג ולא מצינו בכתוב בפירוש נבואה בשם נראה שבזה הי' עבר גדול יותר. ואברהם אע"ה שהוא אב והתחלת האימה נגד ולעוג מלך הבשן שהוא הפליט מדור המבול (נדה סא סע"א) שבא לאברהם אע"ה ואמרו (ב"ר סו"פ מב) שרצה שיהרג ויקח שרה כי הוא הי' חושב עצמו דוגמתו דמה שנפלט בדור המבול מסתמא לא הי' בו שום חטא שיהי' נתפס עמהם דע"כ נתיירא משרע"ה ממנו.

אבל מ"מ לא הי' צדיקלפניו ית' שיזכה לתיבה כנח כי הי' יראה העיקר ללבב שורש הקדושה שבלב שיהי' כונתו לש"ש נמנע מן הרע בשביל יראתו ית' ועושה הטוב לאהבתו והכל לכבודו ולקילוסו. והתחלת התגלות הקדושה שבלב הי' אצל אברהם אע"ה שהוא שורש כנס"י דחלק הי' עמו ונא' צור לבבי וחלקי וגו' וא' בשהש"ר ע"פ ולבי ער דהקב"ה לבן של ישראל.

וע"כ אמרו (סנהדרין מד.) דאפי' חטא ישראל הוא ששורש דמעמקי הלב לא ניתק מהש"י והוא נקרא אסא דקאי ביני הוצי.

וזכו לזה כל ישראל במ"ת שאז בחרם הש"י לחלקו ואמר ואתם תהיו לי מיוחד לשמי ממלכת כהנים כולם כהנים עובדי הי' וגוי כולו קדוש וכ"א כי כל העדה כולם קדושים וגו' וראוים לכהונה. ואברהם אע"ה ממנו התחלת ב' אלפים תורה שזכה להיות ב' כליותיו כב' מעיינות ונובעות תורה (ב"ר פ' סא) ונא' אתה כהן לעולם שזכה לכהונה (נדרים לב:) אלא שהי' בזה אז עדיין יחיד בדורו.

ועוג שנתאוה לשרה הוא הי' הקליפה החופפת לפרי דאברהם אע"ה דזלעו"ז עשה אלהים ומסתמא גם הוא השיג מחכמת חיצונית מה שהי' בקליפה הסובבת לחכמת התורה. כי בכל דבר יש קליפה הקודמת לפרי כידוע דברישא חשוכא והדר נהורא.

והי' חושב עצמו ג"כ לצדיק כנ"ל אבל אצלו הי' הכל רק כמחיר ביד כסיל לקנות חכמה דלב אין כי בלבבו לא הי' שום שורש קדושה וטוב כלל. ואבדן הקלי' דעוג שהי' בפעל ע"י משרע"ה בסוף מ' שנה דמדבר הוא מה שבאה להם בהשתדלותם דעי"ז זכו לניצוח הרע בפעל להאבידו לגמרי מהעולם ואברהם אע"ה הוא התחלת הקדושה ששלח הש"י בחסדו נפש כזה לעולם שהוא ההיפך והמאביד לאותו קלי': ויצחק נגד נתן ארצם לנחלה כי נחלת הארץ הנקרא א"י שיש בה קדושת הארץ הוא כאשר זוכה להתפשטות גם במעשה הארציות וגופניות.

והוא על ידי הצמצום בתאות שהוא מדת יצחק אע"ה יושב בארץ הנגב מנוגב מכל תאות וחמדות עוה"ז (עד"ש תמורה טז.).

אבל באברהם אע"ה נא' רק הלוך ונסוע הנגבה שע"ז הי' השתדלותו כל ימיו ויצחק אע"ה כבר נולד בשרשו כן דע"כ הוא הראשון שנימול לשמונה שבא בברית חותמו מבטן ומצד שורשו והמילה הוא להגדרת התאווה כנודע. ואח"כ יעקב אע"ה נגד נחלה לישראל שהוא זכה לשם ישראל בהתגלות ולהיות עבדו וקנינו ית' כמ"ש הוא אביך קנר.

ואח"כ מתחיל שבשפלנו ויפרקנו מדבר בעדנו ולא כדלעיל כי ממנו והלאה כל זרעו כולו קודש שמטתו שלימה ואף שלא הי' עדיין בהתגלות עד מ"ת קמי שמיא גליא. והדור שזכו אח"כ למ"ת לידתם הי' בחסדו ית' ששלח נפשות כאלו בעולם שיהיו ראויים להתגלות דמ"ת.

וזהו הודו לאל השמים דקמי שמיא גליא שכבר השלימו כל מדריגות הקדושה שבלב להורדת השכינה לתחתונים עד שראויים להרכנת שמים העליונים על הר סיני להיות מתגלה הכל בארץ עד שאח"כ נא' לא בשמים היא כי עיקר התורה והשכינה בתחתונים ואכ"מ להאריך יותר: ואלו כ"ו קדושות חסדים הם י"ג נגד י"ג א' בהתפשטות וא' בצמצום מצד מדת הגבורה שבחסד והם נגד י"ג שבטים שבכל אחד ב' המחברים ע"י קו האמצעי של שרשם מיעקב אביהם המחבר הכל למעלה ומאחד כולם כאחד.

כי אחזבגימ' י"ג שהכל חוזר ליחוד ע"י הדביקות הגמור באלהים חיים מקור הכל. [וכל אחד אמר מלאך בפ"ע כידוע הם המלאכים הבאים מכח אותם הקדושות של כל שבט [שכל אחד יש לו ב' מלאכים המלווין כמ"ש בחגיגה ט"ז א' והם א' טוב וא' רע כמ"ש בשבת קי"ט ב' והוא היצ"ר שנקרא טוב מאוד כמ"ש בב"ר (פ' ט).

כי בכל דבר ובכל מדה והתנהגות יש טוב ורע היינו כשמתנהג באותה מדה שלא במקום הראוי. ועל ידי התנהגות בקו אמצעי מדת אמת ליעקב נעשה מן הרע טוב] וידוע דזה לעומת זה יש בכל נפש כפי מעלת הטוב והקדושה שבו כן יש בו חסרון מסט' דרע הבא ע"י ערבוב דטוב ורע.

וכן יש לכל שבט חסרון אחד בשורשו שהוא נגד השורש דקדושה שלו שנגדם י"א ארורים דפ' תבא (שהם נגד השבטים ע"ש ברש"י וקבלתי כן שהם החסרונות שבכל שבט מתולדה ודשמעון נכלל ביהודה כמו שנכלל נחלתו בנחלת בני יהודה בחלוקה דיהושע. ומנשה ואפרים נכללו יחד ביוסף וע"כ הם י"א] ומצד אותם החסרונות [עד שלא תיקנום להיות נעשה מן הרע טוב] באו לגלות מצרים לתקן ולברר הקדושה שבהם (ולהיות גם הרע חוזר לטוב כנ"ל).

ואחר יציאת מצרים ומ"ת נתגלה אותן הקדושות בזרעם. ומלכות יון הרשעה שבקשו להשכיח תורתך רצו להחזיר אותם החסרונות.

ולא נתגלה לי יותר בחלום ונ"ל שהוא ע"י חכמת יונית שלהם שהוא הקלי' הסובבת לפרי דחכמת תושבע"פ דחכמי ישראל שהוא השורש דכנס"י ששם כל הקדושות דהתחלתם מהחכמה העליונה ששם התחלת התגלות היש מאין ומשם הוריד משרע"ה התורה שהיא נובלת חכמה עליונה (ב"ר פ' יז) וממנה נמשך לחכמה תתאה דמלכות פה

תושבע"פ ורגליה יורדת מות לחכמה חיצונית ששם היפך כל הקדושה הנמשך מחכמה הקדושה.

ע"כ משם שורש כל החסרונות כולם כי בא מזה לידי אפקורסות וכפירת כל התורה כולה. וניצוחם על ידי הכהנים שהם שורש כל הקדושות דע"כ נקראו ישראל ממלכת כהנים להיותם גוי קדוש כוללים כל מדריגות הקדושה להתאחד בגוי אחד.

וכן יש להם כהן גדול אחד שבו נכלל כל הקדושות. כי בכהנים נא' וקדשתו שמשפיעים בהם כל הקדושות והם כולם בכה"ג העומד במקום אהרן שורש לכל הכהנים שנבדל להקדישו קודש קדשים.

וזהו הפך שמן שמצאו חתום בחותמו של כה"ג שלא יכלו לטמאות בחכמתם הטמאה לשורש החכמה דקדושה החתום בשורש הקדושה דכה"ג. דאין מגיע מגע זר לשורש השושנה העליונה שהיא מעין חתום.

וכל התחכמותם לטמאות אותו מעין חתום בגזירת תבעל להגמון תחלה (רש"י שבת כג רע"א ד"ה היו) שחשבו לטמאות בזה שורש דכנס"י מלידה מבטן שאין אשה כורתת ברית אלא למי שעשאה כלי (סנהדרין כב:) ותהי' דבוקה בו להוליד בדומה לו לא הועילה להם כשהגיע הדבר לבתו של חשמונאי כה"ג שאז נתגלה שורש הקדושה המבטל ומאביד לשורש הטמאה.

ובכהנים הוא שורש חכמת תושבע"פ כמ"ש יורו משפטיך ליעקב ותורתך ונא' ובאת אל הכהנים הלויים וגו' דכלל שבט לוי ג"כ מוכן לזה. ומשרע"ה שורש כל הלויים הוריד התושב"כ שהוא בסוד הדעת שהוא חיבור חכמה ובינה מוחא ולבא שמשם המשכת תושב"כ ושבע"פ שעיקרה בלב כידוע מלשון אליבא דר' פלוני וכמ"ש בסנהדרין (לה).

(ליבא דאינשי אינשי דהמשכת חכמה דסנהדרין חכמי התושבע"פ הוא מן הלב ומהש"י שהוא צור לבבם לב טהור. ושם ג"כ משכן היצ"ר שהוא לב טמא ורע שעליו נא' לא תתורו אחרי לבבכם זו מינות שאמר נבל בלבו כמ"ש בברכות י"ב ב' שהוא חכמת המינים עם נבל ולא חכם שמנבלים עצמם ולא על ד"ת שהוא הסכלות שהיפך החכמה באמת.

כי כל חכמתם להנאת גופם ותאותם ונגד תאותם לא יועיל כל חכמה שהרי בלעם חכם שבאו"ה והשיג מעלת ישראל שהוא לאין קץ ועכ"ז השיא עצו להכשילם בזנות וחשב מחשבות לקללם נגד רצון הש"י ולא הועילה לו כל חכמתו והשגתו נגד תאות לבו הרעה והרשעים הם ברשות לבם (ב"ר פ' לד) וכל חכמתם נמשכת אחר הלב רע שלהם.

אבל ישראל כל חכמתם הוא רק למצוא דרך האמת לעשות רצון שמים ולמסור נפשם וגופם לו ית'. וזהו שורש הקדושה דשבט לוי דנק' לשון ילוה אישי היינו הדביקות בהש"י שהוא יחוד קוב"ה ושכינתו דיעקב אע"ה צורת אדם שעל הכסא שורש שם הוי"ה כנודע.

וע"כ כשאמר משרע"ה מי לה' אלי קרבו אליו כל בני לוי שהם כולם לה' וכן עשו למסור נפשם על קידוש השם במה שהרגו לחוטאים ולא נתייראו מכל ישראל שיקומו נגדם

וכמו שנתירא אהרן והוא עשה זה לא מפני שלא רצה ח"ו למסור נפשו רק מצד הבינה יתירה שבלבו כמ"ש (סנהדרין ז רע"א) ע"פ ויבן מזבח מזבוח כו' כי הוא שושבינא דמטרוניתא (זח"ג נג ב) שע"ז זכה להיות השורש לתושבע"פ כמו משרע"ה שושבינא דמלכא לתושב"כ.

ומרוב אהבת ישראל אמר מוטב יתלה הסרחון בי (ויק"ר פר' י) שהוא לא רצה למס"נ. ועי"ז דייקא זכה לכהונה שהוא הבדלה לקודש קדשים כנ"ל.

וזהו הקדושה דשבת לוי האומר לאביו ולאמו לא ראיתיו שהי' בפעל כנ"ל. ובפנימיות הלב ידוע דאבא ואמא הם חכמה ובינה היינו שאין משגיח בחכמה ובינה שלו שהם הנק' אביו ואמו דייקא במה שהוא נגד רצון הש"י דאין חכמה ואין תבונה נגד ה' ולבם ברשותם.

וזהו שורש לכל הקדושות הנמשכות מלב הקדוש להיות נובע חכמה דקדושה. והחסרון דזלעו"ז וקליפה החופפת הוא ארור מקלה אביו ואמו שעושה אותו הדבר עצמו שלא לכבוד שמים ואז הוא אדרבא ארור בזה ורע.

וזהו בפנימיות הלב כשנמשך אחר הרע לבזות החו"ב דקדושה שמזה נמשך כל מיני רע. וזהו החכמת יונית שרצו להשכיח ח"ו עי"ז התורה.

ונצחום הכהנים הקדושים וזרע אהרן שורש חכמת התושבע"פ. וקבעו ח' ימי חנוכה וידוע דיש ז' ימי הבנין שהם ז' תחתונות והח' הוא הבינה שבלב שממנה נמשך כל המדות דז' תחתונות שהם כוללים י"ג היינו ז' מעילא לתתא ואח"כ חוזר המ"נ מתתא לעילא והן ו' ובמצות הדלקת הנרות ממשכיכים חכמה תתאה הקדושה ממטה למעלה עד הבינה שבלב להיות הכל בקדושה]: [כו] ליל ועש"ק וארא כ"ז טבת שנת ברכותי"ה.

חלם לי ששאלוני אם אחד בספק בדבר שיש בו צד חומר לכל צד כיצד ניזיל להחמיר כגון למ"ד (מכות יא): מצוה לגואל הדם להרוג רוצח [חוץ לעיר מקלט] וכשיש ספק [אם הוא חוץ לעיר מקלט] אם מצוה להרגו או לא ואז איכא איסור שפ"ד איך נעשה דספק מצוה דאורייתא להחמיר וכדומה לזה.

והשבתי דבס' הנ"ל אין צריך לפנים דס' נפשות להקל ואיסור שפ"ד חמור טובי ומצות גואל הדם מצוה בעלמא ואין לשאול אלא בב' דברים דומים כשלכל צד יש רק מצוה או שלכל צד יש איסור באיסורין שוין שאין אחד חמור מחבירו ובכה"ג לדעתי תליא בפלוגתא דר"א ור"י [זבחים פ' א' ועי' בעירובין ק'].

[וקיי"ל כר"י דאמר כשנתת עברת על כל תוסיף ועשית מעשה בידך כשלא נתת עברת על כל תגרע ולא עשית מעשה בידך. וה"נ יש לו להיות שוא"ת ולא לעשות מעשה בקו"ע והגם דהם דברים פשוטים יען אינם דברים בטילים ואני זכור מהם בהקיצתי רשמתים]: [כז] ליל ש"ק בהר שנת ברכותי"ה.

מה שנתפרש בתורה קללות וארורים דהר עיבל ולא הברכות דהר גריזים. כי מ"ש בתורה דכתיבא ומנחא גלוי לכל הם דברים הגלויים ומושגים לכל שנראים לעין אבל

מה שאין גלוי לעין נאמר בע"פ [כמו"ש (במד' תנחומא וירא ה) מי שמסטורין שלי בידו על המשנה] והוא דברים שבע"פ שא"א רשאי לאומרם בכתב (גיטין ס).

(שדברים אלו א"א בהתגלות לכל רק למי שמשיג וע"כ לא נאמר בתורה אלא שכר עוה"ז דשכר עוה"ב עין לא ראתה. ואותן ארורים וקללות אינן אלא בעוה"ז משא"כ הברכות הללו שאחר כניסתן לא"י שאז השיגו מעוה"ב שהוא ארץ העליונה כמ"ש בר"פ חלק דכל ישראל יש להם חלק לעוה"ב מקרא דלעולם יירשו ארץ.

וע"כ כשהגיעו לירושת הארץ אז נתגלה להם השכר דחלק לעוה"ב שלכל אחד] היו בעוה"ב וע"כ לא ניתנו בכתב: ע"כ מכת"ק: סליק קונטרס דברי חלומות בסייעתא דשמיא: